

ชื่อเรื่อง	การใช้คะแนนความสมบูรณ์ของร่างกาย ในการจัดการให้อาหาร โคนมของเกษตรกร สหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น
ชื่อผู้เขียน	นางสาววิริยา มั่นประเสริฐ
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการผลิตสัตว์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ดำรง ถีนานุรักษ์

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อวิเคราะห์ความเข้าใจของเกษตรกรในการใช้คะแนนความสมบูรณ์ของร่างกายในการจัดการให้อาหาร โคนม โดยศึกษาในแม่โคช่วง 2 สัปดาห์- 1 เดือนก่อนคลอด 1 เดือนหลังคลอด และ 2 เดือนหลังคลอด แบ่งแม่โคที่ศึกษา 76 ตัว ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ให้อาหารข้นที่มีโปรตีน 17 และ 21 เปอร์เซ็นต์ เก็บข้อมูลเป็นระยะเวลา 3 เดือนในเรื่องการให้อาหาร คะแนนสภาพร่างกายแม่โค ปริมาณน้ำนมหลังคลอด การเป็นสัดครั้งแรกหลังคลอด ส่วนเรื่องการผสมเทียม การผสมติดหลังคลอด ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพิ่มอีก 6 เดือน รวมเป็นระยะเวลาทั้งหมด 9 เดือน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มโคที่ได้รับอาหารข้น 17 เปอร์เซ็นต์โปรตีน และ 21 เปอร์เซ็นต์โปรตีน ให้น้ำนมเฉลี่ย 16.05 และ 19.89 กิโลกรัมต่อวัน ($P<0.01$) ที่หนึ่งเดือนหลังคลอด และให้น้ำนมเฉลี่ย 18.81 และ 24.05 กิโลกรัมต่อวัน ($P<0.01$) ที่สองเดือนหลังคลอด ตามลำดับ โดยที่คะแนนความสมบูรณ์ของร่างกายในช่วงก่อนคลอดของกลุ่ม 17 เปอร์เซ็นต์ และ 21 เปอร์เซ็นต์โปรตีน เท่ากับ 3.25 และ 3.35 ตามลำดับ และได้ลดลงเป็น 2.83 และ 2.88 ในเดือนที่หนึ่งตามลำดับ และได้ลดลงต่ำลงอีกเป็น 2.51 และ 2.62 ในเดือนที่สอง ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยระยะเวลาท้องว่างในแม่โคในกลุ่มที่ให้อาหารข้น 17 เปอร์เซ็นต์โปรตีนก็มีค่าสูงกว่าแม่โคในกลุ่มที่ให้อาหารข้น 21 เปอร์เซ็นต์โปรตีน (145.58 และ 140.50 วัน ตามลำดับ) ค่าต่างๆที่ศึกษาของทั้ง 2 กลุ่มต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า แม่โคยังได้รับอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายเนื่องจากเกษตรกรยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการให้อาหาร และคะแนนความสมบูรณ์ของสภาพร่างกาย

Title	Application of Body Condition Score in Feeding Management of Dairy Cattle at Wang Nam Yen Dairy Cooperative
Author	Miss Wiriya Munprasert
Degree of	Master of Science in Animal Production
Advisory Committee Chairperson	Dr. Dumrong Leenanuraksa

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate the understanding of dairy farmers at Wang Num Yen Dairy Cooperative on using Body Condition Score as a means of feeding management of dairy cattle. Seventy-six pregnant cows were divided into two groups receiving dairy pellet supplement containing 17% and 21% protein. Body Condition Score of each cow was monitored at one month *pre partum* and at one and two months *post partum*.

It was found that in 17% and 21% protein feeding groups, the average milk yield at one month after calving for each of the two feeding group was 16.05 and 19.89 kg per day ($P<0.01$) respectively, and was increased to 18.81 and 24.05 kg per day ($P<0.01$) in the second month, respectively. The Body Condition Score for 17% and 21% protein feeding groups, were 3.25 and 3.35 *pre partum*, respectively. These figures were reduced to 2.83 and 2.88 in the first month, and were reduced further to 2.51 and 2.62 in the second month of lactation, respectively. Average open days of the cows in both groups (145.58 and 140.50 days, respectively) were longer than the theoretical value of 90 days. The records on the first heat after parturition and conception rates for both groups were below the accepted index used in dairy farm management. These results reflected that the understanding on the use of Body Condition Score in feeding management of dairy cattle by the farmers was very poor.